

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

6 септември 2012 година *

„Съдебно сътрудничество по граждански дела — Регламент (ЕО) № 44/2001 — Изпълнение — Основания за обжалване — Липса на връчване на исковата молба — Контрол от съда на държавата членка, където се иска признаване — Обхват — Стойност на данните от сертификата — Нарушение на обществения ред — Съдебно решение без мотиви“

По дело C-619/10

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Augstākās tiesas Senāts (Латвия) с акт от 10 декември 2010 г., постъпил в Съда на 29 декември 2010 г., в рамките на производство по дело

Trade Agency Ltd

срещу

Seramico Investments Ltd,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н А. Tizzano (докладчик), председател на състав, г-н М. Safjan, г-н М. Pešič, г-н Е. Levits и г-жа М. Berger, съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,

секретар: г-жа С. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 8 февруари 2012 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Trade Agency Ltd, от V. Tihonovs, zvērināts advokāts,
- за Seramico Investments Ltd, от J. Salims, zvērināts advokāts,
- за латвийското правителство, от г-жа М. Borkovesa и г-жа А. Nikolajeva, както и от г-н I. Kalniņš, в качеството на представители,
- за германското правителство, от г-н Т. Henze и г-жа J. Kemper, в качеството на представители,

* Език на производството: латвийски.

- за Ирландия, от г-н D. O'Hagan, в качеството на представител, подпомаган от г-н A. Collins, SC,
- за френското правителство, от г-н G. de Bergues, както и от г-жа B. Beaupère-Manokha и г-жа N. Rouam, в качеството на представители,
- за италианското правителство, от г-жа G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от г-н P. Gentili, avvocato dello Stato,
- за литовското правителство, от г-н D. Kriauciūnas и г-жа R. Krasuckaitė, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от г-жа C. M. Wissels и г-жа B. Koopman, в качеството на представители,
- за полското правителство, от г-н M. Szpunar, г-н M. Arciszewski и г-жа B. Czech, в качеството на представители,
- за португалското правителство, от г-н L. Inez Fernandes, в качеството на представител,
- за правителството на Обединеното кралство, от г-н S. Hathaway, в качеството на представител, подпомаган от г-н A. Henshaw, barrister,
- за Европейската комисия, от г-жа A.-M. Rouchaud-Joët и г-н A. Sauka, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 26 април 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 34, точки 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (ОВ L 12, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Trade Agency Ltd (наричано по-нататък „Trade Agency“) и Seramico Investments Ltd (наричано по-нататък „Seramico“) по повод признаването и изпълнението в Латвия на основание Регламент № 44/2001 на неприсъствено решение, постановено от High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Обединено кралство).

Правна уредба

Регламент № 44/2001

3 Съображения 16—18 от Регламент № 44/2001 гласят:

„(16) Взаимното доверие в упражняването на правосъдие в Общността оправдава съдебни решения, които са постановени в държава членка, да бъдат автоматично признавани без нуждата от някаква процедура, освен в случаите на оспорване.

(17) По силата на същия принцип на взаимно доверие трябва да бъде ефективна и бърза процедурата за превръщането на едно съдебно решение, което е постановено в една държава членка, в изпълняемо в друга. За тази цел декларацията, че едно съдебно решение е изпълняемо, трябва да бъде издавана на практика автоматично след изцяло формална проверка на представените документи, без съдът да има възможност да повдига по свой почин някое от основанията за неизпълняемост, които са установени по силата на настоящия регламент.

(18) При все това зачитането на правото на защита означава, че ответникът трябва да има възможност да обжалва в състезателна процедура декларацията за изпълняемост, ако той смята, че е налице някое от основанията за неизпълняемост. Трябва да е налице процедура по обжалване и по отношение на ищеца, когато искането му за декларация за изпълняемост е отхвърлено“.

4 Член 34, точки 1 и 2 от този регламент гласи:

„Съдебно решение не се признава:

- 1) ако признаването явно противоречи на [обществения ред] в [сезираната] държава[...] членка [...];
- 2) когато то е постановено в отсъствие на страната, ако на ответника не е връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок, за да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на съдебното решение, когато е било възможно да стори това“.

5 Член 35 от Регламента предвижда:

„1. Освен това, съдебното решение не се признава, ако то противоречи на раздел 3, 4 или 6 от глава II, както и в случаите по член 72.

2. При проверката на основанията за компетентността по предходния параграф съдът или органът, който е сезиран, е обвързан от фактическите констатации, на основата на които съдът на държавата членка по произход е определил своята компетентност.

3. При спазване на параграф 1 не може да бъде преразглеждана компетентността на съда на държавата членка по произход. Критерият за [обществения ред], посочен в член 34, точка 1, не може да се прилага по отношение на правилата относно компетентността“.

6 Член 36 от същия регламент предвижда:

„При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане по същество на чуждестранно съдебно решение“.

7 Член 41 от Регламент № 44/2001 гласи следното:

„Съдебното решение се обявява за изпълняемо веднага след завършване на формалностите по член 53, без да се прави преразглеждане по членове 34 и 35. Страната, по отношение на която се иска изпълнение, няма право през този етап от производството да прави изявления по молбата“.

8 Член 42 от този регламент предвижда:

„1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост се съобщава незабавно на молителя в съответствие с процедурата, установена от законодателството на [сезираната] държава[...] членка [...].

2. Декларацията за изпълняемост се връчва на страната, срещу която се иска изпълнение, заедно със съдебното решение, ако то все още не е било върчено на тази страна“.

9 Член 43 от същия регламент гласи:

„1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост може да се обжалва от всяка от страните.

2. Жалбата се внася пред съда, посочен в списъка в приложение III.

3. Жалбата се разглежда в съответствие с процесуалните правила за състезателните производства.

4. Ако страната, срещу която се иска изпълнение, не се яви пред съда, сезиран с жалба, повдигната от молителя, се прилага член 26, параграфи от 2 до 4, дори когато страната, срещу която се иска изпълнение, няма местоживееене в някоя от държавите членки.

5. Жалба срещу декларацията за изпълняемост се подава до един месец от връчването на декларацията. Ако страната, срещу която се иска изпълнение, има местоживееене в държава членка, различна от тази, в която е издадена декларацията за изпълняемост, срокът за обжалване е два месеца и тече от датата на връчването, било лично на страната, или по нейното местоживееене. Не се допуска удължаване на срока поради голяма отдалеченост“.

10 Член 45 от Регламент № 44/2001 предвижда:

„1. Съдът, пред който е подадена жалбата съгласно член 43 или член 44, отказва или отменя декларация за изпълняемост само на някое от основанията по членове 34 и 35. Той произнася решението си незабавно.

2. При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане на чуждестранно съдебно решение по същество“.

11 Член 54 от Регламента гласи следното:

„Съдът или компетентният орган на държава членка, където е постановено съдебно решение, издава по искане на всяка заинтересувана страна сертификат съгласно стандартния формуляр, указан в приложение V към настоящия регламент“.

12 Член 55 от Регламента предвижда:

„1. Ако сертификатът, указан в член 54, не бъде представен, съдът или компетентният орган може да укаже срок за представянето му или да приеме равнозначен документ или, ако счита, че разполага с достатъчна информация преди това, може да не изиска представянето му.

2. Ако съдът или компетентният орган го изискват, трябва да се представи превод на документите. Преводът се заверява от лице, квалифицирано да направи това в една от държавите членки“.

13 В точка 4.4 от приложение V към Регламент № 44/2001 се предвижда, че в сертификата, издаван от юрисдикциите на държавата членка, в която е постановено съдебно решение, се посочва „[А]тата[та] на [връчване] на документа [за образуване на производството, когато съдебното решение е постановено в производство при отсъствието на ответника]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

14 Seramico предявява пред High Court иск за плащане на сумата от 289 122,10 GBP срещу Trade Agency и Hill Market Management LLP.

15 Както е видно от преписката по делото и според предоставените от High Court данни, уведомлението за иска е връчено на ответниците на 10 септември 2009 г.

16 При все това Trade Agency не представя писмена защита, поради което на 8 октомври 2009 г. High Court постановява неприсъствено осъдително съдебно решение въз основа на следните мотиви: „Не сте представили отговор на връчената Ви искова молба. Поради това съдът Ви осъжда да заплатите на ищеца сумата по главницата в размер на 289 122,10 GBP, заедно с лихвите до датата на постановяване на съдебното решение и съдебни разноски в размер на 130 GBP. Длъжни сте да платите на ищеца общата сума от 293 582,98 GBP“.

17 На 28 октомври 2009 г. Seramico подава пред Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa (съдът на район „Север“ на град Рига) (Латвия) молба за признаване и изпълнение на решението на High Court в Латвия. Към молбата са приложени препис от това съдебно решение и сертификатът, предвиден в член 54 от Регламент № 44/2001 (наричан по-нататък „сертификатът“).

18 Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa удовлетворява посочената молба с решение от 5 ноември 2009 г.

19 Подадената срещу това решение жалба от Trade Agency е отхвърлена с решение от 3 март 2010 г. на Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (гражданска колегия на Регионален съд Рига) (Латвия).

20 Вследствие на това дружеството подава жалба пред Augstākās tiesas Senāts [Сенат на Върховния съд (касационна инстанция)], в която твърди, че молбата за признаване и изпълнение на решението на High Court в Латвия трябва да се отхвърли на основание, от една страна, че в проведеното в Обединеното кралство съдебно производство е било нарушено правото на защита, тъй като то не е било уведомено за предявяването на иска пред High Court, и от друга страна, че решението на тази юрисдикция явно противоречи на латвийския обществен ред, доколкото не е мотивирано.

21 В това отношение Augstākās tiesas Senāts отбелязва, на първо място, че несъмнено с оглед на същината на член 54 от Регламент № 44/2001 е видно, че когато към чуждестранното съдебно решение е приложен сертификатът, сезираният с молбата за изпълнение съд трябва с оглед на

прогласения в съображения 16 и 17 от Регламента принцип на взаимно доверие в упражняването на правосъдие да се позове на данните от този сертификат относно уведомяването на ответника, без да изисква други доказателства.

- 22 При все това, позовавайки се на Решение от 14 декември 2006 г. по дело ASML (C-283/05, Recueil, стр. I-12041, точка 29) тази юрисдикция отбелязва, че подобен извод явно е в разрез с практиката на Съда, в която с оглед на установената от Регламент № 44/2001 система е прието, че зачитането на правата на въздържащия се от действия ответник се осигурява от двоен контрол, упражняван и от юрисдикцията, сезирана с молбата за признаване или изпълнение на чуждестранното съдебно решение.
- 23 На второ място, що се отнася до нарушението на латвийския обществен ред, Augstākās tiesas Senāts констатира, че е налице връзка между него и основните права, защитени както от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКЗПЧ“), така и от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 24 По-конкретно, като се има предвид, че член 6, параграф 1 от ЕКЗПЧ, на който съответства член 47 от Хартата, се тълкува от Европейския съд за защита правата на човека като налагащ на националните съдилища задължението да укажат в решенията си мотивите, с оглед на които същите са приети, запитващата юрисдикция счита, че би трябвало да съществува възможност по смисъла на член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001 да се откаже признаване на чуждестранно съдебно решение, което нарушава това задължение. Съществуват обаче съмнения дали съдебно решение като разглежданото по главното производство, в което липсват доводи относно основателността на молбата, действително противоречи на посочения член 47.
- 25 При тези обстоятелства Augstākās tiesas Senāts решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Когато решение на чужд съд е придружено със сертификат [...], но въпреки това ответникът възразява, че не е уведомен за иска, предявен в държавата членка по произход, компетентен ли е съдът на сезираната държава членка при преценката за наличие на предвиденото в член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001 основание да откаже признаване сам да разгледа съответствието между съдържащата се в сертификата информация и доказателствата? Съответства ли толкова широка компетентност на съда на сезираната държава членка на принципа на взаимно доверие между правосъдните органи, закрепен в съображения 16 и 17 от Регламент № 44/2001?
- 2) Съответства ли на член 47 от [Хартата] и не нарушава ли закрепеното в тази разпоредба право на ответника на справедлив съдебен процес неприсъствено съдебно решение, с което се решава по същество спор, без да са разгледани нито предметът на иска, нито неговите основания и без да са изложени каквито и да е доводи относно основателността на иска по същество?“

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 26 С първия си въпрос Augstākās tiesas Senāts иска по същество да се установи дали член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001, към който препраща член 45, параграф 1 от този регламент, във връзка със съображения 16 и 17 от същия, трябва да се тълкува в смисъл, че когато ответникът обжалва декларацията за изпълняемост на неприсъствено съдебно решение,

постановено в държавата членка по произход и към което е приложен сертификатът, като твърди, че исковата молба не му е била връчена, сезираният във връзка с посоченото обжалване съд на сезираната държава членка е компетентен да провери дали данните от споменатия сертификат съвпадат с доказателствата.

- 27 За отговора на този въпрос е необходимо да се направи тълкуване на член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001 в светлината не само на текста на тази разпоредба, но и на системата, установена от този регламент, и на преследваните от него цели.
- 28 Що се отнася до въведената с посочения регламент система, от съображение 17 от него е видно, че в производството по признаване на изпълняемостта на постановено в друга държава членка съдебно решение трябва да се направи само формална проверка на документите, необходими за издаване на декларация за изпълняемост в сезираната държава членка (вж. Решение от 13 октомври 2011 г. по дело Prism Investments, C-139/10, Сборник, стр. I-9511, точка 28).
- 29 Вследствие на това сезиране, както е видно от член 41 от Регламент № 44/2001, в първата фаза от производството органите на сезираната държава членка трябва да проверят само дали са изпълнени формалностите с оглед на издаването на декларацията за изпълняемост на решението. Ето защо в тази фаза на производството те изобщо не могат да разглеждат обстоятелства от правен и от фактически характер по делото, по което е постановено решението, чието изпълнение се иска (вж. Решение по дело Prism Investments, посочено по-горе, точка 30).
- 30 На основание член 42, параграф 2 от Регламент № 44/2001 тази декларация за изпълняемост обаче трябва да се връчи на страната, срещу която се иска изпълнение, евентуално заедно със съдебното решение, постановено в държавата членка по произход, ако то все още не е било връчено на тази страна.
- 31 В този смисъл съгласно член 43 от Регламент № 44/2001 посочената декларация за изпълняемост подлежи на обжалване от съответния ответник на последваща фаза от производството. Основанията за обжалване, които могат да бъдат изтъквани, са изрично изброени в членове 34 и 35 от този регламент, към които препраща член 45 от него (вж. в този смисъл Решение по дело Prism Investments, посочено по-горе, точки 32 и 33).
- 32 Що се отнася по-конкретно до основанията, посочено в член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001, към което препраща член 45, параграф 1 от последния, следва да се констатира, че то има за цел да осигури зачитането на правата на въздържащия се от действия ответник в хода на открито в държавата членка по произход производство посредством системата на двоен контрол (вж. Решение по дело ASML, посочено по-горе, точка 29). По силата на тази система съдът на сезираната държава членка е длъжен в случай на обжалване да откаже или отмени изпълнението на неприсъствено чуждестранно съдебно решение, ако на въздържащия се от действия ответник не е бил връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок и по такъв начин, че да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на това съдебно решение пред юрисдикциите на държавата членка по произход, когато е било възможно да стори това.
- 33 Впрочем в този контекст е безспорно, че обстоятелството дали исковата молба е била връчена на ответника е относим елемент от фактическо естество за цялостната преценка (вж. в този смисъл Решение от 16 юни 1981 г. по дело Klomps, 166/80, Recueil, стр. 1593, точки 15 и 18), която трябва да направи съдът на сезираната държава членка, за да установи дали ответникът е разполагал с необходимото време за подготвяне на защитата си или за предприемане на необходимите постъпки, за да избегне постановяването на неприсъствено съдебно решение.

- 34 В този смисъл е важно да се отбележи, че обстоятелството, че към чуждестранното решение е приложен сертификатът, не може да ограничи обхвата на преценката, която съдът на сезираната държава членка трябва да направи по силата на двойния контрол при разглеждане на основанието за обжалване, посочено в член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001.
- 35 Всъщност най-напред трябва да се констатира, както отбелязва генералният адвокат в точка 31 от своето заключение, че нито една от разпоредбите на Регламент № 44/2001 не забранява изрично на съда на сезираната държава членка да провери точността на фактическите данни, съдържащи се в сертификата, като се има предвид, че член 36 и член 45, параграф 2 от този регламент ограничават забраната за преразглеждане по същество единствено до съдебното решение от държавата членка по произход.
- 36 По-нататък, следва да се отбележи, както подчертава генералния адвокат в точка 35 от своето заключение, че доколкото юрисдикцията или органът, компетентна или компетентен за издаване на този сертификат, не съответства задължително на тези, които са постановили решението, чието изпълнение се иска, тези данни имат характер само на указание с чисто информативна стойност. Това произтича и от единствено евентуалния характер на издаването на посочения сертификат, при липса на който, съгласно член 55 от Регламент № 44/2001, компетентният да издаде декларацията за изпълняемост съд на сезираната държава членка може да приеме равностоен документ или — ако счете, че разполага с достатъчно данни — може да не изиска това представяне.
- 37 На последно място, както отново отбелязва генералният адвокат в точка 44 от своето заключение, важно е да се уточни, че както е видно от самия текст на приложение V към посочения регламент, данните, които се съдържат в сертификата, указват само „[д]ата[та] на [връчване] на документа [за образуване на производството, когато съдебното решение е постановено в производство при отсъствието на ответника]“, без обаче да посочват други данни, необходими за проверката дали на ответника е била предоставена възможност да се защити, каквито са по-конкретно редът и способите за връчване и уведомяване или адреса на последния.
- 38 От това следва, че в рамките на анализа на основанието за обжалване, посочено в член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001, към който препраща член 45, параграф 1 от последния, съдът на сезираната държава членка е компетентен да извърши самостоятелна проверка на съвкупността от доказателства и по този начин при необходимост да провери съответствието между тях и данните от сертификата, за да прецени, на първо място, дали исковата молба е била връчена на неявилния се ответник или дали той е бил уведомен за нея, и на второ място, дали това евентуално връчване или уведомяване е било извършено в достатъчен срок и по такъв начин, че той да има възможност да организира защитата си.
- 39 Този извод се потвърждава от преследваните от Регламент № 44/2001 цели.
- 40 Всъщност в това отношение е важно да се поясни, че съгласно съображения 16 и 17 от Регламента предвиденият в него режим на признаване и на изпълнение се основава на взаимно доверие в упражняването на правосъдие в рамките на Европейския съюз. Това доверие налага съдебните решения, постановени в дадена държава членка, не само да бъдат автоматично признавани в друга държава членка, но и производството, по което се обявяват за изпълняеми в последната държава, да бъде ефективно и бързо (вж. Решение по дело Prism Investments, посочено по-горе, точка 27).
- 41 В този контекст отредената на сертификата функция се състои именно в улесняване в първата фаза на производството на приемането на декларацията за изпълняемост на решението, постановено в държавата членка по произход, което прави издаването му почти автоматично, както изрично се указва в съображение 17 от Регламент № 44/2001.

- 42 Както обаче следва от постоянната съдебна практика, така преследваната цел не бива да се постига посредством каквото и да било отслабване на правото на защита (вж. в този смисъл Решение по дело ASML, посочено по-горе, точки 23 и 24, както и цитираната съдебна практика).
- 43 Всъщност Съдът вече е приел, че от съображения 16—18 от Регламент № 44/2001 изрично произтича, че предвидената система от способности за защита срещу признаването и изпълнението на решения цели да установи разумен баланс между, от една страна, взаимното доверие в правораздаването в Съюза, и от друга страна, зачитането на правото на защита, което предполага, че ответникът трябва да има възможност при необходимост да обжалва в състезателна процедура декларацията за изпълняемост, ако смята, че е налице някое от основанията за неизпълняемост (вж. в този смисъл Решение от 28 април 2009 г. по дело Apostolides, C-420/07, Сборник, стр. I-3571, точка 73).
- 44 Впрочем, както бе припомнено в точка 32 от настоящото съдебно решение, именно в рамките на тази втора фаза на производството, открито в сезираната държава членка, която се задейства единствено ако ответникът обжалва декларацията за изпълняемост, Регламент № 44/2001 въвежда механизъм за двоен контрол, насочен да осигури по-специално зачитане на правата на въздържания се от действия ответник не само в хода на първото производството в държавата членка по произход (вж. в този смисъл Решение по дело ASML, посочено по-горе, точка 30), но и в хода на изпълнителното производство в сезираната държава членка (вж. в този смисъл Решение по дело ASML, посочено по-горе, точка 31).
- 45 В този смисъл ограничаването на обхвата на правомощието за преглед, с което разполага в тази фаза съдът на сезираната държава членка, единствено на основание че сертификатът е представен, би лишило контрола, който същият този съд трябва да упражни, от цялото му полезно действие, и съответно би попречило на изпълнението на целта за гарантиране на зачитането на правото на защита, преследвана от посочения регламент и прогласена в съображение 18 от него.
- 46 Предвид всички изложени дотук съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 34, точка 2 от Регламент № 44/2001, към който препраща член 45, параграф 1 от този регламент, във връзка със съображения 16 и 17 от него, трябва да се тълкува в смисъл, че когато ответникът обжалва декларацията за изпълняемост на постановено в държавата членка по произход неприсъствено съдебно решение, към което е приложен сертификатът, като твърди, че исковата молба не му е била връчена, сезираният с тази жалба съд на сезираната държава членка е компетентен да провери дали данните от сертификата съвпадат с доказателствата.

По втория въпрос

- 47 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001, към който препраща член 45, параграф 1 от този регламент, позволява на съда на сезираната държава членка да откаже на основание клаузата за общественения ред изпълнението на неприсъствено съдебно решение, с което се решава по същество спор, без да са разгледани нито предметът на иска, нито неговите основания и без да са изложени каквито и да било доводи относно основателността на иска по същество, със съображението че то нарушава прогласеното в член 47 от Хартата право на ответника на справедлив съдебен процес.
- 48 В самото начало следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика, като се има предвид, че член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001 трябва да се тълкува стриктно, доколкото той съставлява пречка за изпълнението на една от основните цели на посочения регламент, до

посочената в член 34, точка 1 клауза за обществения ред може да се прибягва само в изключителни случаи (вж. в този смисъл Решение по дело Apostolides, посочено по-горе, точка 55 и цитираната съдебна практика).

- 49 В този контекст, както отново е видно от постоянната съдебна практика, макар държавите членки по принцип да остават свободни да определят изискванията на обществения си ред по силата на резервата, записана в член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001 и в съответствие с националните си концепции, границите на това понятие спадат към тълкуването на този регламент (вж. Решение от 28 март 2000 г. по дело Krombach, C-7/98, Recueil, стр. I-1935, точка 22, Решение от 11 май 2000 г. по дело Renault, C-38/98, Recueil, стр. I-2973, точка 27 и Решение по дело Apostolides, посочено по-горе, точка 56). Следователно Съдът трябва не да определя съдържанието на обществения ред на държава членка, а по-скоро да контролира границите, в рамките на които съд на държава членка може да използва това понятие, за да не признае съдебно решение, постановено в друга държава членка (вж. Решение по дело Krombach, точка 23, Решение по дело Renault, точка 28 и Решение по дело Apostolides, точка 57, посочени по-горе).
- 50 В това отношение следва да се отбележи, че като забраняват преразглеждане по същество на чуждестранно съдебно решение, член 36 и член 45, параграф 2 от Регламент № 44/2001 не позволяват на съда на сезираната държава членка да откаже признаването или изпълнението на това съдебно решение единствено по съображение че съществува разлика между правната норма, прилагана от съда на държавата членка по произход, и тази, която би приложил съдът на сезираната държава членка, ако бе сезиран със спора. По същия начин съдът на сезираната държава членка не може да контролира точността на правната и фактическата преценка, извършени от съда на държавата членка по произход (вж. Решение по дело Krombach, точка 36, Решение по дело Renault, точка 29 и Решение по дело Apostolides, точка 58, посочени по-горе).
- 51 В този смисъл, използването на клаузата за обществения ред, съдържаща се в член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001, е допустимо само в хипотезата, в която признаването или изпълнението на постановеното в друга държава членка съдебно решение би засегнало по недопустим начин правния ред на сезираната държава членка, тъй като би накърнило основен принцип. Засягането трябва да съставлява явно нарушение на правна норма, която се счита за съществена в правния ред на сезираната държава членка или на право, което е признато като основно в този правен ред (вж. Решение по дело Krombach, точка 37, Решение по дело Renault, точка 30 и Решение по дело Apostolides, точка 59, посочени по-горе).
- 52 Що се отнася до правото на справедлив съдебен процес, към което препраща поставеният въпрос, следва да се припомни, че това право произтича от общите конституционни традиции на държавите членки и е затвърдено в член 47, втора алинея от Хартата, който, както е видно от разясненията относно този член, съответства на член 6, параграф 1 от ЕКЗПЧ (вж. Решение от 22 декември 2010 г. по дело DEB, C-279/09, Сборник, стр. I-13849, точка 32).
- 53 Впрочем в това отношение Съдът е приел, че зачитането на правото на справедлив съдебен процес изисква всяко съдебно решение да е мотивирано, за да може ответникът да разбере защо е осъден и да използва надлежно и ефективно възможността за обжалване на подобно решение (вж. в този смисъл Решение по дело ASML, посочено по-горе, точка 28).
- 54 От това следва, че съд на сезираната държава членка по принцип има право да приеме, че неприсъствено съдебно решение, в което не се разглеждат нито предметът на иска, нито неговите основания и не се излагат каквито и да било доводи относно основателността на иска по същество, представлява ограничение на основно право в правния ред на тази държава членка.

- 55 В това отношение Съдът обаче е приел, че основните права не представляват безусловни прерогативи и могат да бъдат предмет на ограничения, при условие че последните действително отговарят на преследвани от въпросните мерки цели от общ интерес и не съставляват с оглед на преследваната цел явно и прекомерно засягане на така гарантираните права (вж. в този смисъл Решение от 15 юни 2006 г. по дело *Dokter и др.*, C-28/05, Recueil, стр. I-5431, точка 75, Решение от 2 април 2009 г. по дело *Gambazzi*, C-394/07, Сборник, стр. I-2563, точка 29, както и Решение от 18 март 2010 г. по дело *Alassini*, C-317/08 - C-320/08, Сборник, стр. I-2213, точка 63).
- 56 В конкретния случай правителството на Обединеното кралство пояснява, че неприсъствено решение, каквото е решението на High Court of Justice по главното производство, може да бъде постановено само ако, от една страна, ищецът връчи и подаде начален иск („claim form“), както и подробно изложение на исканията („particulars of claim“), където обстойно са изложени правните доводи и фактите в основата на спора, на което имплицитно се позовава самото решение, а от друга страна, ответникът, макар надлежно да е бил уведомен за подадения срещу него иск, не представя или не показва намерение да представи писмена защита в срок.
- 57 В тази процесуална система постановяването на подобно неприсъствено решение има за цел да гарантира бързия, ефикасен и по-евтин ход на производствата за събиране на неоспорени вземания с оглед на доброто правораздаване.
- 58 Следва обаче да се признае, че подобна цел може сама по себе си да обоснове ограничение на правото на справедлив съдебен процес, доколкото това право изисква съдебните решения да са мотивирани.
- 59 Това не променя факта, че запитващата юрисдикция трябва да провери с оглед на конкретните обстоятелства по главното производство дали ограничението, въведено с процесуалната система на Обединеното кралство, не е явно непропорционално спрямо преследваната цел (вж. в този смисъл Решение по дело *Gambazzi*, посочено по-горе, точка 34).
- 60 В тази перспектива следва да се констатира, както отново отбелязва генералният адвокат в точка 83 от своето заключение, че обхватът на задължението за мотивиране може да варира в зависимост от естеството на разглежданото съдебно решение и трябва да се преценява с оглед на производството, разглеждано в неговата цялост, и на съвкупността от релевантни обстоятелства, като се вземат предвид процесуалните гаранции, които съпътстват това решение, за да се провери дали тези гаранции позволяват на съответните лица да използват надлежно и ефективно възможността за обжалване на посоченото решение (вж. в този смисъл Решение от 2 май 2006 г. по дело *Eurofood IFSC*, C-341/04, Recueil, стр. I-3813, точка 66 и Решение по дело *Gambazzi*, посочено по-горе, точки 40, 45 и 46).
- 61 В главното производство това предполага, че запитващата юрисдикция по-специално може, както отбелязва генералният адвокат в точки 88 и 89 от своето заключение, да прецени дали и до каква степен Trade Agency се е запознало с подробното изложение на исканията на *Seramico*, както и възможностите за обжалване, с които Trade Agency е разполагало след постановяването на посоченото решение, за да поиска изменението или отмяната му.
- 62 Предвид всички изложени дотук съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001, към който препраща член 45, параграф 1 от този регламент, трябва да се тълкува в смисъл, че съдът на сезираната държава членка не може на основание клаузата за обществения ред да откаже изпълнението на неприсъствено съдебно решение, с което спорът се решава по същество, без да са разгледани нито предметът на иска, нито неговите основания и без да са изложени каквито и да било доводи относно основателността на иска по същество, освен ако след цялостна преценка на производство и с

оглед на всички релевантни обстоятелства счита, че това решение засяга явно и прекомерно правото на ответника на справедлив съдебен процес, посочено в член 47, втора алинея от Хартата, поради невъзможността за надлежно и ефективно обжалване на същото решение.

По съдебните разноси

⁶³ С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) Член 34, точка 2 от Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, към който препраща член 45, параграф 1 от този регламент, във връзка със съображения 16 и 17 от него, трябва да се тълкува в смисъл, че когато ответникът обжалва декларацията за изпълняемост на постановено в държавата членка по произход неприсъствено съдебно решение, към което е приложен изготвеният съгласно член 54 от същия регламент сертификат, като твърди, че исковата молба не му е била връчена, сезираният с тази жалба съд на сезираната държава членка е компетентен да провери дали данните от сертификата съвпадат с доказателствата.
- 2) Член 34, точка 1 от Регламент № 44/2001, към който препраща член 45, параграф 1 от този регламент, трябва да се тълкува в смисъл, че съдът на сезираната държава членка не може на основание клаузата за обществения ред да откаже изпълнението на неприсъствено съдебно решение, с което се решава по същество спор, без да са разгледани нито предметът на иска, нито неговите основания и без да са изложени каквито и да било доводи относно основателността на иска по същество, освен ако след цялостна преценка на производство и с оглед на всички релевантни обстоятелства счита, че това решение засяга явно и прекомерно правото на ответника на справедлив съдебен процес, посочено в член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз, поради невъзможността за надлежно и ефективно обжалване на същото решение.

Подписи